

Da barna inntok idretten

Etablering av og diskusjoner om *Bestemmelser om barneidrett* og *Idrettens barnerettigheter* i norsk idrett

© Åse Strandbu & Hanne Sogn

Institutt for idrett og samfunnsvitenskap, Norges idrettshøgskole

Författarkontakt <hannees@nih.no>

Publicerad på *idrottsforum.org* 2026-02-09

Idrett har en sentral plass i barns hverdag i nordiske land. I Norge regulerer *Bestemmelser om barneidrett* og *Idrettens barnerettigheter* barneidretten og omtales ofte som de viktigste verdidokumentene i norsk idrett. Likevel har vi overraskende lite kunnskap om hvordan bestemmelsene og rettighetene ble til og innflytelsen de har hatt. I denne studien har vi intervjuet nøkkelpersoner i Norges idrettsforbund om kontroverser rundt bestemmelsene og rettighetene og om prosessene fram mot etablering av regelverket. Våre

analyser er inspirert av Goffmans teori om *framing*. Informantene forteller om bred støtte for rettighetene og bestemmelsene, men også om motstand. De mener at kjennskapen til reguleringene burde vært bedre på klubbnivå og at regelverket burde vært fulgt opp tettere. De er også opptatt av at allsidighetsidealene ser ut til å ha gått tapt. Likevel mener informantene at reguleringene har formet barneidretten og bidratt til at idretten er en bedre og mer inkluderende oppvekstarena i Norge enn i mange andre land.

Introduksjon

Organisert idrett har en sentral plass i barns hverdag i nordiske land. Slik har det ikke alltid vært. I Norge, som denne artikkelen handler om, fant det i tidsrommet 1965–1985, ifølge Tønnesson (1986) sted en idrettsrevolusjon, med stor tilstrømming av barn, unge og voksne kvinner til idretten. Tidligere hadde den organiserte idretten primært vært for unge voksne menn (Solenes, 2009). I dag er Norges idrettsforbund (NIF) den største barne- og ungdomsorganisasjonen i Norge med mer enn 500 000 medlemskap blant barn under 13 år (NIF, 2024).

I kjølvannet av «idrettsrevolusjonen» var barns plass i den organiserte idretten omdiskutert. Et spørsmål var om særlig de minste barna hørte hjemme i idretten. Var idretten en egnet oppvekstarena for barn? Var idretten for brutal, for konkurranseorientert og for ensrettet for barn? Som svar på disse utfordringene introduserte Norges idrettsforbund (NIF) allerede i 1976, *Retningslinjer for barneidrett*. Intensjonen var å sørge for allsidighet i idrettserfaringer, hindre spesialisering, motvirke frafall i ung alder og ivareta barns behov. Retningslinjene var lite forpliktende og ble erstattet av *Bestemmelser om barneidrett*, i 1987. På Idrettstinget i 2007 ble en revidert utgave av *Bestemmelser om barneidrett* vedtatt, samtidig ble *Idrettens barnerettigheter* vedtatt¹. Lignende diskusjoner finnes i andre land (Redelius, 2012), men reguleringen av barneidretten har fått en sterkere posisjon i Norge enn i de øvrige skandinaviske landene (Agergaard et al., 2024). I Sverige finnes det retningslinjer, men ingen bindende bestemmelser, mens i Danmark verken finnes retningslinjer eller bestemmelser i de sentrale idrettsorganisasjonene (Agergaard et al., 2024). Norge skiller seg ut med sine konkrete bestemmelser om treningstilbud, konkurranseformer og rangering (Støckel et al., 2010). Vi konsentrerer oss derfor om den norske barneidretten i denne artikkelen.

Bestemmelsene og rettighetene omtales ofte som de viktigste verdidokumentene norsk idrett har. Og i flere sammenhenger trekkes den norske barneidrettsmodellen fram som helt særegen fordi en har lyktes med å lage konkrete regler som ivaretar barns behov². Likevel har vi overraskende lite kunnskap om hvordan bestemmelsene og rettighetene ble til. I denne studien har vi intervjuet nøkkelpersoner i NIF om etablering og praktise-

1 Heretter omtales Bestemmelsen om barneidrett og Idrettens barnerettigheter henholdsvis som «bestemmelsene» og «rettighetene».

2 Et eksempel er filmen *Broken Kids: The Untold Story of Young Athletes* der den norske barneidrettsmodellen presenteres som unntaket der barns behov i idretten blir ivarettatt. Donnelly (2024) konkluderer på tilsvarende vis.

ringen av regelverket og om diskusjoner forut for at regelverket ble vedtatt. Våre forskningsspørsmål har vært:

1. Hvordan beskriver de involverte aktørene prosessene fram mot etableringen av Bestemmelser om barneidrett i 1987 og revideringen i 2007?
2. Hva har kontroversene om bestemmelsene og rettighetene handlet om?
3. Hvilken posisjon har bestemmelsene og rettighetene i idrettsorganisasjonen i dag?

Videre i artikkelen beskriver vi først hvordan barneidretten i Norge er regulert, samt tidligere forskning på bestemmelsene og rettighetene. Deretter presenterer vi vårt teoretiske rammeverk, etterfulgt av en beskrivelse av datamaterialet og metoden. Til slutt presenterer vi våre resultater, før vi avslutningsvis diskuterer disse.

Reguleringer av barneidretten

De første *Bestemmelsene om barneidrett* ble vedtatt i 1987 og foreskrev at idrettsaktiviteter for barn skulle være tilpasset barns utviklingsnivå. Bestemmelsene handlet først og fremst om konkurranser som skulle være tilrettelagt på en annen måte enn voksnes konkurranser. Rangering av barn skulle unngås. Målsettingen var trivsel og høy deltagelse. Allsidig aktivitet skulle være kjernen i barneidretten og legge grunnlaget for varig lyst til å drive med idrett. En skulle unngå spesialisering i ung alder, og planlegge aktiviteten slik at den var tilpasset barns utvikling (Skirstad, 2011)³.

I 2007 ble regelverket for barneidretten i Norge revidert etter en evaluering (Tollånes, 2007) – og det ble skilt mellom *Idrettens barnerettigheter*, som uttrykker verdigrunnlaget barneidretten skal bygge på, og *Bestemmelser om barneidrett*, som regulerer konkurranser i barneidrett.

Idrettens barnerettigheter er inspirert av FNs konvensjon om barns rettigheter⁴ (Tollånes, 2007) og understreker barns rett til trygghet og trivsel i idretten og at barnets mestring skal være viktigere enn prestasjon. Videre inneholder rettighetene en utviklingsplan for aktiviteter på ulike alders-

3 Fra 1990 ble skiltet mellom barneidrett (til og med 12 år) og ungdomsidrett (fra 13 år) innført.

4 FNs konvensjon om barns rettigheter ble vedtatt av FN i 1989 og godkjent av Norge i 1991. Stortinget vedtok i 2023 at barnekonvensjonen skal være en del av norsk lov.

trinn, som treneren anbefales å følge. Trenings- og konkurranseaktiviteter skal være tilpasset barnas alder, fysiske utvikling og modenhetsnivå. Barn har rett til å velge om de vil delta i konkurranser eller ikke, hvor mange aktiviteter de vil delta i, og hvor mye de vil trene.

Bestemmelsene regulerer konkurranser i barneidretten og skal overholdes av alle organisasjonsledd i norsk idrett: Barn kan delta i konkurranser i sin egen idrettsklubb fra fylte 6 år, i en regional kontekst fra 9 år, i nasjonal eller nordisk kontekst fra 11 år. Reglene sier også at barn opp til 13 år ikke kan delta i Norgesmesterskap, Europamesterskap eller tilsvarende. Alle barn skal motta premier i konkurranser dersom det gis premier. Tabeller og rangering kan, dersom det anses hensiktsmessig, benyttes fra det året barna fyller 11 år. Det sportslige tilbudet for barn utvikles og organiseres av det enkelte særforbund eller av særidrettskretser. Dette skal skje i henhold til bestemmelsene og rettighetene. Bestemmelsene foreskriver også at alle idrettslag som organiserer barneidrett skal ha en ansatt eller tillitsvalgt som er ansvarlig for barneidrett⁵. Barneidrettsansvarlig skal sikre gode rutiner for å spre informasjon om idrettens barnerettigheter og bestemmelser om barneidrett i alle ledd i idrettslaget. Hen skal også arbeide for at alle barn blir inkludert i idretten, og at kostnaden for å drive idrett er lavest mulig.

Bestemmelsene og rettighetene har eksistert siden 2007, med noen få justeringer underveis. For eksempel ble bestemmelsene om at ingen idrett skulle være helårsidrett for barn under 10 år for å sikre allsidighet, senere fjernet. En annen justering tillot konkurranse i nærmiljøet eller idrettsklubben fra 6-årsalderen, og deltakelse i regionale konkurranser, fra 11-årsalderen. I 2019 ble idrettens barnerettigheter utvidet med et nytt punkt der det slås fast at «Alle barn har rett til å delta i idrett uavhengig av familiens økonomi eller engasjement. Barn har rett til å være i et inkluderende idrettsmiljø uten utstys- eller kostnadspress». Dette innebar at også barns *rett til idrett* ble trukket inn NIFs verdigrunnlag.

5 [Barneidrettsansvarlig \(idrettsforbundet.no\)](https://www.idrettsforbundet.no).

Tidligere forskning om barneidrettsbestemmelsene og idrettens barnerettigheter

Hvordan har bestemmelsene om barneidrett og idrettens barnerettigheter blitt møtt? Hvilke spenninger kommer til uttrykk i organiseringen av barneidretten i Norge? Noe kunnskap fra tidligere forskning har vi: Solenes (2009, 2016) sin historiske forskning om barn og idrett fra 1920 til 1976 viser endringer i hvordan barns plass i idretten i Norge har blitt forstått og praktisert, og hvordan ulike diskurser har påvirket organiseringen og verdsettingen av barneidrett i perioden. Solenes har gitt innsikt i den norske barneidrettens historiske røtter, hvilke sosiale og kulturelle faktorer som har formet den og hvordan rådende syn på barn og barndom, og pedagogiske idealer om utvikling gjennom fysisk aktivitet, har hatt en innvirkning.

Basert på observasjoner og protokoller fra flere idrettsting, dokumenter fra NIF og avisdatabaser har Berit Skirstad analysert den norske barneidrettspolitikken (Skirstad, 2011, Skirstad et. al., 2012). Høringene før idrettstinget i 2007 viste at de fleste forbundene og idrettskretsene ikke så behov for å endre barneidrettsbestemmelsene. Skirstad tolker dette som tegn på høy oppslutning om dem. En alternativ forklaring er at de ble oppfattet som lite viktige og ikke så inngripende. Skirstads viser til at idrettslagenes praksis er dårlig dokumentert og at det finnes lite kunnskap om hvordan bestemmelsene og rettighetene blir fulgt opp. En evaluering gjennomført av NIF konkluderte med at allsidighet, forbud mot helårsidretter og tidlig spesialisering var hyppige diskuterte temaer i idrettsorganisasjonen på tidlig 2000-tall (Tollånes et al., 2007).

I tillegg til nevnte undersøkelser er det gjennomført kvalitative intervjustudier av trenere innen fotball, gym og turn, svømming og langrenn, som viste stor tilslutning til idrettens barnerettigheter (Ellingsen & Danielsen, 2017). En undersøkelse blant et utvalg toppidrettsutøvere og NIF-organisert idrettsungdom (15–25 år) indikerte økende aksept for tidlig talentidentifisering i perioden 1993 til 2003 (Loland, 2003). En studie av idrettsledere i Norge viste at trenernes kunnskap om regler for barneidretten avtok jo lavere man kom i NIF-systemet. Samtidig konkluderte studien med at verdiene i barneidretten – særlig prinsippene om allsidig aktivitet og idrett på barnas premisser – var høyt verdsatt på alle nivåer i NIF (Ingebrigtsen & Sæther, 2006).

Dowling (2024, 2025) har gjennom observasjoner, intervjuer og analyser av idrettspolitiske dokumenter, inkludert bestemmelsene og rettighetene, vist hvordan barn diskursivt konstrueres som rettighetsbærere i idrettspolitikken. Dowlings artikler fremhever behovet for å anerkjenne barn som aktive deltakere med egne rettigheter i idretten. Samtidig påpeker Dowling at rettighetene og bestemmelsene er mer preget av idrettens logikk enn av barns behov siden reguleringen av konkurranse og trening er det som får mest plass i de idrettspolitiske dokumentene (Dowling, 2024, s. 13). I tillegg påpeker Dowling (2025) at barns rettigheter ofte blir neglisjert eller undergravd i idretten, til tross for gode intensjoner om å inkludere dem i beslutningsprosesser. Videre argumenterer hun for viktigheten av å fremme en mer genuin og meningsfull deltakelse for barn i idretten, der deres erfaringer, perspektiver og behov blir anerkjent og verdsatt.

Vår litteraturgjennomgang viser, i tråd med en tidligere litteraturgjennomgang (Strandbu og Bakken 2024), at det finnes noe forskning på hvordan bestemmelsene om barneidrett og idrettens barnerettigheter har blitt mottatt og praktisert⁶, men relativt lite om bakgrunnen for etableringen av regelverket og de tilhørende kontroversene.

Teori

Goffmans teori om *framing* og særlig slik denne teorien har vært brukt i studier av sosiale bevegelser (Benford & Snow, 2000), har inspirert vår analyse. Generelt brukes tilnærmingen til å analysere hvordan mennesker oppfatter situasjoner og tema (Goffman, 1974). Teorien er nyttig for å forstå hvordan og hvorfor noen temaer blir satt på agendaen og andre ikke (f.eks. hvorfor etisk og trygg idrett får oppmerksomhet i noen sammenhenger og i andre ikke). Spørsmålet i vårt tilfelle er hvordan man i norsk idrett har lyktes med å løfte frem og mobilisere rundt temaet barns rettigheter i idretten.

Goffmans perspektiv er videreutviklet i studier av politisk mobilisering der det skilles mellom tre deler i framingsprosesser (Benford & Snow, 2000). Det første er hvordan et tema *diagnostiseres*. I vår sammenheng er spørsmålet hvordan en ser på barns deltakelse i idretten: Er det viktig at barn deltar i idrett? Hvorfor er det viktig? Hva kan være problematisk med barns idrettsdeltakelse? Diagnoser kan variere og ulike aktører i samme

6 Det finnes flere masteroppgaver om temaet, blant annet noen som er skrevet siste året ved Norges idrettshøgskole: Medrødningen, 2025, Larsson, 2025.

felt kan ha konkurrerende oppfatninger. Det neste skrittet handler om *prognoser* – hvilke løsninger aktørene eventuelt tenker seg: Hva bør man gjøre, gitt en bestemt problemforståelse eller diagnose? Den tredje handler om de involvertes *motivasjon*: For at diagnosen skal bli tatt tak i, kreves det at noen er oppriktig engasjert i den.

I tillegg er to andre begreper fra Goffman nyttige for oss. *Overordnede fortolkningsrammer* (masterframes) er det første. Det er enklere å få gjennomslag for en sak om den passer inn i eksisterende overordnede fortolkningsrammer. I vårt tilfelle handler dette om hvordan regulering av barneidretten passer med samtidens syn på hvordan en god barndom bør være – og syn på hva idrett er og bør være. Her kommer *resonans* inn. Oppmerksomhet om en sak krever at den har resonans til eksisterende fortolkningsrammer: saken bør passe inn, og dersom den også kan styrke eksisterende ideologier er det en fordel. Resonans til en inkluderende idrett – idrett for alle – som ble en eksplisitt målsetting (overordnet fortolkningsramme) for norsk idrett fra 1970-tallet (Goksøyr, 2022) kan være et eksempel.

Vår analyse er også inspirert av den såkalte «nye barndomssosiologien» (James & Prout, 2015). I denne teoritradisjonen forstås barn som sosiale og utforskende aktører som aktivt bidrar til og deltar i sin egen sosialiseringssprosess (James et al., 1998). Som voksne, blir barn betraktet som individer med selvstendige interesser. Videre understrekes det i denne teoritradisjonen at forståelsen av barndom og barn varierer mellom samfunn, internt i samfunn og endres over tid. Retningslinjer for barneidrett (1976) og Bestemmelser om barneidrett (1987) ble lansert i en tid der barns rettigheter fikk økt oppmerksomhet og det er vanlig å mene at synet på barndom endret seg i denne perioden (James & Prout, 2015). Med Goffmans begreper kan en si at overordnede fortolkningsrammer (masterframes) om barndom endret seg, selv om det kan diskuteres hvor sterkt bruddet med tidligere forståelser av barndom faktisk var (se for eksempel Solenes 2009, s.227 som diskuterer dette med eksempler fra idretten). Uansett er denne teoritradisjonens diskusjon av skillet mellom barn som «beings and becomings» (Lee, 2001) høyst relevant for idrettsfeltet. Skal barndommen tilkjennes verdi her og nå – altså barnet som «being»? Eller skal barn først og fremst sees som en fremtidig voksen (elite)idrettsutøver – altså barn som «becomings»? Et relevant spørsmål for idrettsfeltet er om barns interesse for å være i bevegelse bør foregå i organiserte former, eller i form av lek utenfor stor innblanding fra voksne. Ulike forståelser av barns behov har stor betydning for hvorvidt organisert idrett oppfattes som en egnet

arena for barn, og for hvordan trening og konkurranser for barn bør tilrettelegges og reguleres.

FNs barnerettigheter som ble lansert i 1989, kan også sees som del av og pådriver for de nevnte endringene i synet på barndommen. Barnekonvensjonen anerkjenner barn som selvstendige individer med egne rettigheter, samtidig som barn har krav på beskyttelse. En deler gjerne inn i tre hovedformer for barnerettigheter i FNs barnekonvensjon; beskyttelse (protection), deltakelse (participation) og tilgang (provision). Overført til idretten kan vi si at det handler om å *beskytte* barn fra vold, misbruk, overgrep og utnyttelse, i idrett⁷. *Deltakelse* handler om barnas rett til å ytre seg, rett til informasjon og innflytelse. *Tilgang* handler om at aktiviteter er tilrettelagt og tilpasset barns fysiske og mentale utvikling, samt er tilgjengelig for alle uavhengig av kjønn, barns sosioøkonomiske bakgrunn, etnisitet, og funksjonsnivå (Agergaard et al., 2024).

Datamateriale og metode

Vi ønsket å få innblikk i barneidrettens regelverks tilblivelse og kontroverser rundt disse. Siden det allerede fantes dokumentanalyser (Skirstad, 2011, Dowling, 2024, 2025) valgte vi å intervju et utvalg nøkkelinformanter som har vært involvert i utvikling og håndheving av regelverket som gjelder i dag. Informantene har første hands kjennskap til reguleringer av barneidretten.

Vi har intervjuet åtte personer, tre kvinner og fem menn, som ble spurt fordi de enten har arbeidet eller har hatt lederverv i NIF sentralt. De ble kontaktet via e-post der vi informerte om prosjektet. Prosjektet er godkjent av SIKT – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør, som har vurdert at behandlingen av personopplysninger i prosjektet er i samsvar med personvernregelverket. Vi valgte å anonymisere informantene for å åpne opp for kritiske refleksjoner fra dem om hva NIF har lyktes med og hva organisasjonen ikke har lyktes med.

Intervjuguiden var inspirert av tidligere forskning om barneidrett og vår generelle kjennskap til barneidrett som forskere på feltet. Hovedtema i intervjuguiden var nøkkelinformantenes erfaringer fra arbeidet med å lage og få vedtatt bestemmelsene på idrettstinget, kontroverser omkring bestemmelsene, utfordringer med implementering, hvor godt bestemmel-

7 FNs barnekonvensjon gjelder for barn inntil fylte 18 år. Idrettens barnerettigheter gjelder for barn til og med året de fyller 12 år.

sene og rettighetene er kjent på idrettslagsnivå, særforbundenes og idrettskretsenes tilnærming og ansvar, og hvorvidt barneidrettsbestemmelsene oppleves å være under press.

Alle intervjuer ble tatt opp og deretter transkribert ordrett. Begge forfattere var med på tre av de syv intervjuene, fire intervjuer ble gjennomført av en av forskerne. Diskusjoner rett i etterkant av intervjuene var første steg i analysen. Inspirert av Goffmans teoretiske rammeverk så vi etter *diagnoser, prognoser og motivasjon* – og *resonans* til overordnede fortolkningsrammer. Neste trinn var en tematisk analyse (Thagaard, 2018) der førsteforfatter leste intervjutranskripsjonene og systematiserte datamaterialet etter tema. Andreforfatter leste så intervjumaterialet og analysene, og sammen diskuterte vi temagruppinger og analyser. Følgende hovedtema var bestemt på forhånd, og ble noe justert underveis i analysearbeidet: 1) hvordan bestemmelsene kom i stand, 2) kontroverser om reguleringene, 3) virkninger av reguleringene og 4) mangler og blindsoner. I resultatdelen har vi inkludert sitater som vi forsiktig har redigert – i tråd med vanlig praksis i kvalitativ analyse (Lareau, 2021).

Resultater

Bestemmelsene tar form

Hva var bestemmelsene svar på? Hva var diagnosen? Ifølge Skirstad (2011) hadde retningslinjene som ble vedtatt i 1976 liten innvirkning på praksis i idrettslagene eller særforbundene. I arbeidet fram mot mer bindende bestemmelser i 1987 var flere forhold av betydning. Viktigst var kampen mot spesialisering:

Det handlet om kampen mot spesialisering. [Det hadde vært] selvfølgelig at man var med i flere idretter, hadde fleridrettslag og alt det som man arbeidet for og tenkte på som det ideelle – barns boltremuligheter og læring gjennom mange forskjellige utfordringer. Det var i ferd med å ta feil retning på 80-tallet – og begynte sikkert før. Barneidrettsbestemmelsene skulle være et forsøk på å hindre dette eller hvert fall redusere kraften i det (Int2I, s.1).

Informantene så økende spesialisering som tegn på at idrettsbevegelsen manglet en tydelig verdiforankring. Spørsmålet om hvorvidt idrett var bra for barn var også i spill. En av informantene nevner en advarsel fra en lege i NIFs Legeråd som illustrasjon:

Jeg husker han kom med en sterk advarsel ut fra en medisinsk begrunnelse. Han sa – hvordan i all verden kan dere drive så spesialisert fysisk trening når barnet ikke er mentalt utvikla? Det er ikke mentalt utvikla, det er ikke kognitivt utvikla, det er ikke sosialisert engang? Han var så tydelig. Jeg husker vi satt i legerådet, alle spesialistene, og psykologer og rista på huet og alle var helt enige (Int3B, s.18).

Nedre aldergrense for innlemming i den organiserte idretten ble diskutert – åtteårgrense ble nevnt. Argumentene var blant annet at barn hadde bedre motorisk læringsutbytte av fri lek, og at idrett ikke passet for barn. Disse argumentene hadde også tidligere vært framme i norsk idrettshistorie (Solenes, 2009). Det nye var at så mange barn søkte seg til idretten. Det krevde at en tenkte på hvordan idretten skulle tilrettelegges for barn. Informantene knyttet også behovet for regulering av barneidretten til større endringer i idretten på 1980-tallet, med kommersialisering, svekket amatørideal, at idretten vokser og blir mer internasjonal:

Belønningene for prestasjoner herjet idretten internasjonalt. Det var plagsomt å se hvor det bar hen. Hvordan skulle man berge en slags folke-sjelsidrett i Norge som hadde en helt annen grunnleggende omtanke for hva man holdt på med? (Int2I, s. 6).

Vi spurte om eventuell motstand mot barneidrettsbestemmelsene internt i idrettsforbundet, fra særforbund, kretser og fra idrettslag, og i det offentlige ordskifte. Informantene mente at det var en del motstand i 1986, men at den ikke ble uttrykt eksplisitt:

Disse bestemmelsene var det jo ingen jubel for akkurat. Det var jo en kampsak, men det ble jo tross alt gjennomført. [Også i] styret [var det] folk som mente at vi gikk for langt, men det var ingen som våget å stemme imot (Int2I s3).

De som var involvert i arbeidet med bestemmelsene mente at de hadde en god sak – som det var vanskelig å være uenig i. «Det skal veldig mye til for en idrettsleder å si at dette er vi uenige i» (Int4B, s.13). Enkelpersoners motivasjon og drivkraft er også av betydning for om en mobilisering blir vellykket. Flere i ledende stillinger i idretten var viktige, som idrettspresident Hans B. Skaset. Informantene trekker også frem folk som har vært mindre synlig og kreditert i ettertid. Et eksempel er Britt Melgård som ledet arbeidet fram mot etablering av bestemmelsene i 1986.

De beste hodene i styret ledet arbeidet vel vitende om hvor vanskelig det var politisk. Britt kom også fra riktig idrett, gym og turn, hvor de hadde hatt diskusjonen internt om hvor tidlig de skulle drive med hva (Int2I, s. 4).

Det doble bildet som tegner seg fra arbeidet rundt 1986 er interessant. På den ene siden er saken slik at det er vanskelig å være uenig. «Alle» må jo være enige om at det er riktig å ivareta barns behov i idretten. Samtidig er de oppmerksomme på at motstand finnes, at flere tenkte at bestemmelsene var for inngripende. Kanskje er det vissheten om at denne motstanden finnes som gjør at sanksjonering og oppfølging ikke ble så tydelig definert?

Revidering 2006/2007

Fram mot revidering av bestemmelsene og etablering av rettighetene i 2006 opplevde de involverte enda mindre motstand internt i NIF.

Lojaliteten hos de ansatte i særforbund var veldig stor, særlig de som jobba med barneidrett. Men de følte seg sikkert litt pressa av toppidrettsmiljøene i noen av særforbundene av og til, og de ambisiøse foreldrene (Int5N s.5).

Noen spenninger fantes, men i hovedsak ble beslutningen om å dele opp i bestemmelser og rettigheter godt mottatt i organisasjonen. Begrunnelsen for å trekke inn rettigheter var at verdigrunnlaget skulle inkluderes. En skulle få fram hvorfor en hadde bestemmelsene: «Vi følte at det manglet noe. Det var bare regler for konkurranse, litt for lite bredde i verdistandpunkter» (Int7J, s.2). Informantene er tydelig stolte av det man den gang fikk vedtatt.

I barnerettighetene får vi mye bredere diskusjon rundt filosofien bak, hva vi skal være som fellesskap, og hva man skal prøve å strebe etter. Hvis man klarer alt det som står der, da jobber man virkelig på barnas premisser (Int7J, s.3).

Entusiasmen over å være tidlig ute og få til noe som ingen andre hadde fått til er gjennomgående i intervjuene:

Barneidrettsbestemmelsene og rettighetene er noe jeg tenker at vi skal være aller mest stolt av: De setter hensynet til ungen foran hensynet til utvikling av idretten – der hvor folk mener at det er en motsetning. Det er et verdidokument og jeg tror også at det aldri ville gått nå. Jeg tror ikke du hadde

fått alle særforbundet til å bli enige. Det at man fikk vedtatt barneidrettsbestemmelsene mener jeg var et tegn på en samling i idretten om noe som var viktig (Int4R s.2).

Kontroverser

Selv om det overordnet var lite eksplisitt motstand mot bestemmelsene buttet det på noen punkter. Motstanden i den tidlige fasen var ifølge informantene ofte begrunnet med at bestemmelsene hindret barn i å utvikle sitt talent. De som mente dette hevdet at spesialiseringen begynte for seint:

[idrettsfolk] hadde selvfølgelig med seg de synspunktene, ikke fordi de var mot barn, men fordi de var for sine idretter» (Int2I, s.8).

Informantene forteller at de visste at det i enkelte miljøer i særforbundene var motstand mot begrensinger på tidlig spesialisering, men at dette ikke ble uttrykt:

De aller fleste holdt seg nede (...) De tenkte vel at det skal vi klare læll, du kan la være å ta standpunkt. De ville ikke melde seg ut. De skjønnte at det var en større sak og tiden talte for en løsning av den (Int2I s.8).

At de vi intervjuet opplevde lite eksplisitt motstand – hverken i 1987 eller i 2006 – er overraskende i og med at mange vil hevde at idrettens egen logikk er konkurranse, rangering og dyrking av enere – og at bestemmelsene bryter med dette. Det er nærliggende å knytte manglende eksplisitt motstand til to samfunnsendringer – noe også informantene gjør. Et første poeng er resonans med større endringer i idrettsfeltet: Idrett for alle – en mer inkluderende idrett med et større samfunnsansvar fikk forsterket tyngde fra 1970-tallet (Goksøy 2022). Barneidrettsbestemmelsene resonerte godt med et slikt ideal for idrettsbevegelsen. Det andre poenget er resonans med den økende oppmerksomheten rundt barns behov i disse tiårene.

Kunnskap fra forskere ble brukt i argumentasjonen overfor mer tvilende sjeler. Særlig viktig var kunnskap fra idrettsforskere om at allsidig trening for barn og vektlegging av mestring fremfor prestasjon ikke er i konflikt med det å lykkes som eliteutøver – tvert om. Yngvar Ommundsen, en av forskerne som trekkes fram, har i en senere publikasjon oppsummert forskningen på feltet slik: «det står fast at en sterk «sankerfase» med allsi-

dighetsprofil har stor plass i aktivitetshistorien i 9-14-årsalderen blant dem som senere blir gode, og involvering i flere idretter og tid brukt på lekpreget spill og idrett i tidlig alder er viktig for motivasjon for videre deltakelse og som middel til å forebygge frafall» (Ommundsen, 2011, s. 58).

Kontroversene som har vært har handlet om negative effekter av overdriven konkurranse, om talentutvikling, allsidighet, seleksjon – og om når en skal kunne konkurrere utenfor eget nærmiljø.

Mangler og blindsoner

Vi stilte også spørsmål om temaer som ikke er inkludert i bestemmelsene og rettighetene. Blant annet spurte vi om seksuelle overgrep i idretten som er godt dokumentert både internasjonalt og i Norge. Ifølge informantene ble ikke dette nevnt eller diskutert i det hele tatt da bestemmelsene ble laget. En av de sentrale i 1986 reflekterer over dette.

Jeg vil ta selvkritikk på det, tiden var ikke der, bevisstheten var ikke der på det punktet. Hadde jeg vært i systemet i dag hadde det vært på topp, for det er helt forferdelig det som har foregått. Det er en beskyttelse som er helt maktpåliggende at man får etablert (Int2I, s. 10).

Videre understreker hen at det kanskje heller ikke hadde vært så lett å få inn dette som et eget punkt – fordi det brøt for mye med folkemeningen i samtiden:

Trakassering og overgrep det er jo sinnsvakt, men på den tiden så var det å begynne å snakke om det (...) ja da hadde du tråkket på utsiden og personlig har jeg ingen erfaring som skulle tilsi noen ting rundt det (Int2I, s.10).

Seksuelle overgrep og trakassering var lite offentlig omtalt i 1986. I 2010 ble Retningslinjer mot seksuell trakassering og overgrep i idretten vedtatt. Også andre tiltak er iverksatt for å sikre barn en trygg idrettshverdag (Sogn et al., 2024).

Økonomi som barriere var heller ikke en problemstilling som ble diskutert i idretten da de første bestemmelsene ble laget. «I dag er det så mange andre ekskluderende faktorer som foreldrenes økonomi (...) Vi hadde ikke den gang noen diskusjon om hvordan vi skal unngå ulikhet. Det var ikke det som var temaet da» (Int 4B). I dag vet vi at sosioøkonomiske forutsetninger er av stor betydning for om barn deltar i idretten eller ikke.

Utelatelsen av temaer som overgrep og økonomi i bestemmelsene og rettighetene har ulike grunner. Avsløringer fra idrettsutøvere i ettertid viser at overgrep *var* et problem i idretten også på 1980-tallet. Det ble bare ikke snakket om (Fasting & Sand 2014). Økonomi *er* derimot en langt større barriere for idrettsdeltakelse i dag enn på 1980-tallet (Strandbu et al., 2017). Uansett illustrerer begge disse to utelatte sakene at resonans med overordnede fortolkningsrammer i samtiden har betydning for hvordan politikk på et avgrenset felt – her barneidretten – tar form.

Tanker om virkninger

Hva tror informantene at bestemmelsene og verdier har betydd for norsk idrett? Selv om entusiasmen var stor forsto de samtidig at bestemmelsene ikke ville endre alt:

Vi måtte lage et regelverk som sa at vi var ansvarlige for forhold når det gjaldt barn – vel vitende om at dette kom ikke til å komme inn i hodet på enhver idrettsleder. Men en kunne i hvert fall hjelpe, og gjøre slik at dette etter hvert måtte sige inn. Selv om noen syns det var uvesentlig så var det nødvendig slik idretten vokste og utviklet seg (Int2I, s. 9).

Informantene mener at bestemmelsene og rettighetene er for lite kjent på idrettslagsnivå og dels at sanksjonene er for få og for svake. De knytter dette delvis til prioriteringer og ressursbruk på flere nivåer i norsk idrett. Samtidig er de sikre på at bestemmelsene og rettighetene har bidratt til å forme norsk barneidrett. Er det en motsetning her? Hvordan kan regler som er relativt lite kjent forme norsk barneidrett?

Våre informanter mener at både bestemmelsene og rettighetene har bidratt til å forme norsk barneidrett – ikke så mye gjennom at trenere og andre involverte har detaljert kjennskap til dem, men gjennom at verdiene blir overført – for det meste gjennom praksis som har etablert seg.

Jeg har lyst til å tro at det handler om at barneidrettsbestemmelsene står sterkt i norsk idrett. (...) Det er noe med at vi har drevet med barneidrett sånn som vi har gjort i så mange år. Når neste generasjon frivillige kommer inn, så vet de at det skal ikke toppes, de vet at du skal lage og beholde gruppa, og de vet at alle skal spille like mye. Det står ikke noe sted, men det er bare sånn at rådene som er kommet underveis har satt seg (Int4R, s.7).

Informanten mener at selv om ikke alle trenere eller andre aktører i barneidretten kjenner bestemmelsene og rettighetene i detalj – er de fleste kjent med verdiene de bygger på. «Det sitter i ryggmargen» er en formulering som går igjen.

Det bare sitter i ryggmargen i den norske idrettsmodellen. At det viktigste her er å beholde flest mulig lengst mulig. Resultater er en del av idretten, men du gir det ikke mer verdi enn nødvendig (Int5N, s.12).

Utfordringer i dag

Hvilke utfordringer ser informantene for den norske barneidretten i dag? Flere peker på at idealene om allsidighet står langt svakere i dag. Selv om det også internt i særforbundene gjøres godt arbeid med barneidrett mener de at idealet om allsidighet er svekket fordi særidrettene har fått større betydning nedover i årsklassene.

Det er synd at idrettsforbundet aldri klarte å få ordentlig trykk på allidrettsmodellen. Fordi særidrettsmodellen er så sterk, går [særidrettene] heller ned i alder. Og så sier man at «vi skal ha et allsidig fotballtilbud». Men det er bare fotball! (Int7I, s.17).

I diskusjoner om hvorvidt særidretter skulle kunne være helårsidretter var argumentene at det var vanskelig og uhensiktsmessig å nekte barn som bare ville drive med en idrett (ofte fotball) å drive med det året rundt. Et annet argument var at mange idretter presenteres som allsidige i seg selv. Fotball er ofte eksempelet. Informantene støtter ikke denne forestillingen og mener at manglende samarbeid mellom idrettene er et stort problem. De er skuffet over at allsidighetsidealene mister oppslutning.

Dette handler også om at barn begynner med idrett tidligere. «Man starter med spesialisering innen idretten tidligere, og mye av det handler jo om ressurser, for eksempel at det lønner seg å ha et stort antall medlemmer» (Int4R, s.2). De ser den idrettslige spesialiseringen som en sørgelig endring. Særidrettene kommer inn for tidlig og med det mister barn allsidige motoriske erfaringer. Informantene ser noen krefter i særforbundene som en trussel mot barneidrettsbestemmelsene.

Flere særforbund får flere utøvere ned i alder. Og vil helst beholde dem. Og det man kan er jo sin egen idrett, man setter seg ikke inn i barnets stilling. Jo

mere vi får en profesjonelt drevet idrett jo større blir trykket på verdiplattformen (Int4R, s.16).

Konkurransen mellom idrettene gjør at enkeltidretter i økende grad retter seg mot de helt unge barna. Dette settes også i sammenheng med at idretten blir *alvorlig* for tidlig. Som en del av alvorliggjøringen kommer også noen typer foreldre inn:

Jeg tror faktisk at bestemmelsene er ganske allment akseptert, men så har du jo de litt ekstreme som aldri har fulgt bestemmelsene, som er blitt gode på en måte ved å ikke følge bestemmelsene. Det vi òg ser er at ressurssterke foreldre ofte setter agendaen i idrettslag, og styrer hvordan aktiviteten på laget skal foregå. Klubbene har mista litt grepet på det. (Int6F, s.23).

De understreker at dette ikke gjelder alle foreldre, men at én type foreldre utgjør en trussel mot barneidrettens verdigrunnlag.

Som del av alvorliggjøringen mener de at kravet om faglighet – profesjonalitet – kan gjøre at det blir «mindre lek og fri aktivitet og mer styrt virksomhet, hvilket betyr at også det blir press på konkurransebestemmelsene» (Int4R, s.14).

I tillegg til disse bekymringene etterlyste flere av våre informanter prinsipielle diskusjoner om idrettens inngripen i barns liv:

Jeg mener at barneidretten er den viktigste verdidebatten idretten må tørre å ta opp og det gjør vi ikke. Det å tørre å ta utfordringene på hvordan vi vil ha barneidretten i et moderne samfunn eller et fremtidig samfunn, den verdidebatten er fraværende i idretten (Int3B, s.20).

Avsluttende diskusjon

Noen metodiske betraktninger først: Intervjuene gir et innblikk i informantenes rekonstruksjoner av prosessene fram mot etablering av barneidrettsbestemmelsene og senere idrettens barnerettigheter. Kanskje huskes disse prosessene som mer rettlinjete, planlagte og drevet fram av godt politisk håndverk enn de i realiteten var? Analyser av dokumenter fra NIFs arkiver kunne supplert historien. Men siden vårt tema først og fremst var verdier, idealer og kontroverser var intervjuer vår foretrukne metode. Vi har intervjuet de som utformet og som ivret *for* bestemmelsene. Synspunkter fra de

mer lunkne eller motstandere ville beriket materialet. Avisinnlegg kunne også vært analysert for å få fram offentlige debatter om barneidretten.

I tråd med tidligere forskning (Solenes 2009, Skirstad, 2011, Tollånes et al., 2007) viser våre analyser at allsidighetsprinsippet, reguleringen av konkurranser, forbudet mot helårsidretter (som senere ble forlatt), seleksjon og topping av lag har vært de mest omdiskuterte punktene i bestemmelsene. Innvendingene har handlet om at bestemmelsene og verdiene kan oppfattes som barrierer mot å frambringe eliteutøvere. Våre intervjuer viser at det i tillegg til disse idrettsdidaktiske poengene også var en bredere omtanke for barns behov som sto på spill når bestemmelsene ble utformet.

Analysene våre viser relativt bred oppslutning om bestemmelsene – i alle fall lite eksplisitt motstand. Informantene knytter dette til at de jobbet godt med å forankre og presentere, brukte tilgjengelig forskning og at de rett og slett hadde en god sak: Det var vanskelig å argumentere mot at barn blir ivaretatt i idretten. Det er nærliggende å tenke seg at økt oppmerksomhet rundt barndom som livsfase med verdi i seg selv gjorde det enklere å argumentere for at barneidretten handlet om langt mer enn forberedelser til idrettsprestasjoner i voksen alder. I tillegg resonerte barneidrettsbestemmelsene med en tydelig vektlegging av idrettens samfunnsansvar i disse årene. For å si det med Goffman kan en vellykket *framing* av behovet for barneidrettsbestemmelsene knyttes til resonans med to overordnede *masterframes*; en som handlet om idrett for alle, og en annen som handlet om barndommen – barn som *beings*, ikke bare *becomings* (Lee 2001). En annen tolkning av manglende uttrykt motstand kan være at bestemmelsene ikke var så bindende. En kunne holde seg i bakgrunnen, gi sin støtte og samtidig holde på som før. Selv om brudd på bestemmelsene om barneidrett sanksjoneres, skjer det ikke det så ofte, ifølge informantene.

Forskningsbasert kunnskap har vært viktig i argumentasjonen for bestemmelsene overfor mer lunkne idrettsfolk. Informantene henviser til idrettsforskning som dokumenterer at allsidighet og inkluderende treningsmiljøer både fremmer motivasjon til å være med her og nå og senere idrettsprestasjoner (se for eksempel Ommundsen, 2011). Det verdibaserte standpunktet –at barneidretten bør legges til rette for at så mange barn som mulig skal kunne delta og trives i idretten – lar seg forene med et mer instrumentelt argument om at bestemmelsene også legger til rette for å frambringe gode toppidrettsutøvere. Et nærliggende spørsmål er hvor sterkt det verdibaserte standpunktet hadde stått dersom de ikke kunne vise til denne vinn-vinn-situasjonen. Noen av informantene understreker at forskningskunnskapen «var mer til-fyll til mitt politiske syn» (Int2I, s.

4). Det viktige var at barneidretten skulle ha verdi her og nå – for barnet som «being» (Lee, 2001). Alle informantene er overbevist om at bestemmelsene og rettighetene både er til gangs for barneidretten her og nå, men og for å frambringe eliteidrettsutøvere.

Et Goffman-inspirert framing-perspektiv har vært svært nyttig for å forstå hvordan bestemmelsene og rettighetene fikk en plass i den organiserte idretten i Norge. Som vi har vist handler det om resonans med masterfortellinger om barndom og om idrett. En klar situasjonsbeskrivelse (diagnose) og ide om hva som treng (prognose) hører med i bildet. Det tredje forholdet som ifølge Benford og Snow er viktig er motivasjon, at noen brenner for saken. Vi vil tilføye at det også er viktig *hvem* som brenner for saken. Ved etableringen av bestemmelsene i 1986 var det personer med *makt* og innflytelse i organisasjonen som frontet saken. Det er ikke uvesentlig.

NIFs regulering av barneidretten er i en særstilling internasjonalt (Donnelly, 2024), og NIF var tidlig ute med å problematisere barns plass i idretten. De mer prinsipielle diskusjonene om hvorvidt organisert idrett for (særlig yngre) barn er et gode stilnet tidlig. Snarere har det etablert seg en enighet om at organisert idrett, uansett alder, er et gode. Med økende idrettstilbud til barn under 6 år er det god grunn til å revitalisere denne diskusjonen – noe også informantene mener er nødvendig.

Det er behov for mer forskning om barneidrett. Vi er enige med James og Prout (2015, s. 23) om at det både er viktig å få fram barn som subjekter og deltakere i forskning, og å forstå institusjonelle muligheter og begrensinger for barndommen. Vårt bidrag handler om det siste. Basert på intervjuer med nøkkelinformanter har vi vist fram noen diskusjoner som var framme i arbeidet med i å utforme barneidrettspolitikken i NIF. Det trengs helt klart også mer kunnskap om det lokale nivået, om hvordan trenere, foreldre, og ikke minst barn og unge selv, tenker om trening og konkurranser for barn, og hva som faktisk foregår i barneidretten. Det mangler også kunnskap om hvordan idrettslag følger opp reglene for barneidrett. Praksisen i idrettslagene er dårlig dokumentert (Skirstad et. al., 2012).

Forskning fra andre nordiske land tyder på at det er en betydelig avstand mellom formulerte målsettinger og det som skjer på grasrotnivå (Redelius, et al., 2016; Eliasson, 2017). Dowling (2024) påpeker at til tross for bestemmelsene og rettighetene har barn en relativt svak posisjon som rettssubjekter i idretten. Rett og slett fordi det er opp til trenere og foreldre, å ta stilling til hvordan bestemmelsene og rettighetene skal forvaltes. I tillegg påpeker hun at voksnes antakelser om å «vite hva som er best for barn»

kan føre til en paternalistisk tilnærming, hvor barns stemmer marginaliseres (Dowling, 2025). Det er behov for forskning som undersøker hvordan barn selv opplever og forstår sin rolle i idretten, og hvordan deres erfaringer og behov kan bli bedre ivarettatt.

Dersom *Barneidrettsbestemmelsene* og *Idrettens barnerettigheter* skal være «de viktigste verdidokumentene» i norsk idrett må arbeidet med å informere og følge opp, prioriteres. Og bestemmelsene og rettighetene må diskuteres. Idrettsstyret vedtok i januar 2025 å nedsette et utvalg som skal gjennomgå *Idrettens barnerettigheter*, *Barneidrettsbestemmelsene* og retningslinjer for ungdomsidrett frem mot idrettstinget 2027. Vi vil følge spenet med på utfallet av et slikt arbeid.

Referanser

- Agergaard, S., Redelius, K. & Strandbu, Å. (2024). Children's Rights to and in Sport: A Comparative Analysis of Organizational Policies in the Scandinavian Countries. *Social Sciences* 13: (4), 216. <https://doi.org/10.3390/socsci13040216>
- Benford, RD. & Snow, DA. (2000). Framing processes and social movements: An Overview and assessment. *Annual Review of Sociology*. 26: 611-639. <https://doi.org/10.1146/annurev.soc.26.1.611>
- Donnelly, P. (2024). It's time to exempt children from the autonomy of sport. Paper presentert på konferansen *Embedding Childrens rights in sport and physical activity* høsten 2024.
- Dowling, F. (2024). Children's rights discourses in sport: serving the rights of children and/or upholding the values of sport? *Sport, Education and Society*. DOI: 10.1080/13573322.2024.2434052
- Eliasson, I. (2017). The gap between formalised children's rights and children's real lives in sport. *International Review for the Sociology of Sport*, 52(4): 470-496.
- Ellingsen, J. E., & Danielsen, A. G. (2017). Norwegian Children's Rights in Sport and Coaches' Understanding of Talent. *The International Journal of Children's Rights*, 25(2), 412-437. <https://doi.org/10.1163/15718182-02502006>
- Fasting, K., & Sand, T. S. (2014). Forebygging av seksuell trakassering og overgrep i norsk idrett. I G. von der Lippe & H. K. Hognestad (Eds.), *Kjønnsmakt i idrett og friluftsliv*. Oslo: Novus Forlag.
- Goffman, E. (1974) *Frame analyses*. North Eastern University Press.
- Goksøy, M. (2022). *Historien om norsk idrett*. Abstrakt forlag.
- Ingebrigtsen, J. E. & Sæther, S. A. (2006). Barneidrettsbestemmelsene – tid for revidering? Rapport. NTNU Samfunnsforskning.
- James, A. & Prout, A. (red.) (2015). *Constructing and reconstructing childhood*. Routledge.
- Lareau, A. (2021). *Listening to People – A Practical Guide to Interviewing, Participant Observation, Data Analysis, and Writing It All Up*. University of Chicago Press.

- Larsson, M.F. (2025). Trenerens praksis i barneidrett. En kvalitativ studie av treneres erfaringer og opplevelser med retningslinjer for norsk barneidrett. Masteroppgave i Kultur og samfunn. Institutt for idrett og samfunnsvitenskap. Norges idrettshøgskole.
- Lee, N. (2001). *Childhood and society: growing up in an age of uncertainty*. Buckingham, Open University Press.
- Loland, S., & Ommundsen, Y. (1996). Values and Ideologies of Norwegian Children's Sport as Perceived by the General Population. *European Physical Education Review*, 2(2), 133-142. <https://doi.org/10.1177/1356336X9600200205>
- Merødnningen, K. M. (2025). Fine ord på papir. Et narrativt masterprosjekt om barns rett til medbestemmelse i ett norsk idrettslag. Masteroppgave i Kultur og samfunn. Institutt for idrett og samfunnsvitenskap. Norges idrettshøgskole.
- Ommundsen, Y. (2011). Spesialisere tidlig og plukke talenter-er det så lurt, s. 53-68. I D. V. Hanstad, G. Breivik, M. K. Sisjord, & H. B. Skaset (Eds.), *Norsk idrett. Indre spenning og ytre press*. Oslo: Akilles.
- NIF (2024). *Nøkkeltallsrapport 2023*. (NIF Rapport 2023). Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité. <https://www.idrettsforbundet.no/nyheter/2023/nokkeltall-for-norsk-idrett-2022/>
- Redelius, K. (2012) *Idrottsledarna och barnkonventionen: Om idrottande barns rättigheter*, Stockholm: Riksidrottsförbundet.
- Redelius, K., Kempe-Bergman, M., Larsson, B. & Linghede, E. (2016). *Gör idrotten som Idrotten vill: Barn- och ungdomsidrottens utformning i retorik och praktik*. Rapport, Stockholm: Riksidrottsförbundet.
- Skirstad, B. (2011). Barneidrett som politikk og praksis. I D. V. Hanstad, G. Breivik, M. K. Sisjord, & H. B. Skaset (Eds.), *Norsk idrett. Indre spenning og ytre press*, (s 33-51). Akilles.
- Skirstad, B., Waddington, I., & Säfvenbom, R. (2012). Issues and problems in the organization of children's sport: A case study of Norway. *European Physical Education Review*, 18(3), 309-321. <https://doi.org/10.1177/1356336X12450790>
- Sogn, H., Aune, L.S., Strandbu, Å. og Sølvberg, N. (2024). *Trygg på trening med Redd Barna. Sluttrapport fra et følgeforskningsprosjekt*. Forskningssenter for barne- og ungdomsidrett, Norges idrettshøgskole. [trygg-pa-trening-med-redd-barna---sluttrapport.pdf](#)
- Solenes, O. (2009). *Framtidas håp. Barneidrettsdiskursen i Norge 1920-1976*. Phd-grad. Norges idrettshøgskole
- Solenes, O. (2016). Tidleg organisering og institusjonalisering av ungdomsidretten i Norges idrettsforbund, 1946-1966. I Ø. Seippel, M. K. Sisjord, & Å. Strandbu (Red.), *Ungdom og idrett* (s. 33-51). Cappelen Damm Akademisk.
- Stefansen, K., Smette, I., & Strandbu, Å. (2016). Understanding the increase in parents' involvement in organized youth sports. *Sport, Education and Society*, 23(2), 162-172. <https://doi.org/10.1080/13573322.2016.1150834>
- Strandbu, Å., Gulløy, E., Andersen, P. L., Seippel, Ø., & Dalen, H. B. (2017). Ungdom, idrett og klasse: Fortid, samtid og framtid. *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 1(2), 132-151.

- Strandbu, Å. & Bakken, A. (2024). Barna og idretten. Organisering, verdier og sosial ulikhet. Rapport. Forskningsenter for barne- og ungdomsidrett. Norges idrettshøgskole. <https://www.nih.no/forskning/sentre/fobu/rapporter/>
- Tollånes, I., G. Nesheim-Bjørvik, D. Riisnæs, P. Ø Toft Larsson, R. Titlestad, Ø. Dahle. (2007). *Evaluering av barneidrettsbestemmelsene. Rapport til generalsekretæren i NIF*. Norges idrettsforbund.
- Støckel, JT., Strandbu, Å., Solenes, S., Jørgensen, P. & Fransson, K. (2010). Sport for children and youth in the Scandinavian countries. *Sport in Society* 13: (4) 625–642. <https://doi.org/10.1080/17430431003616332>
- Thagaard, T. (2018). *Systematikk og innlevelse. En innføring i kvalitative metoder*. Fagbokforlaget.
- Tønnesson, S. (1986). *Norsk idretts historie. Folkehelse, trim, stjerner. 1939 – 1986*. Oslo: Aschehoug.

